

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ (Operational study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายในโรงพยาบาลแม่ระมาด จังหวัดตาก เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ที่ผู้ศึกษาและทีมพัฒนาคุณภาพบริการ จำนวน 10 คนได้นำแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย และการประเมินผลการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยในโรงพยาบาลสบปราบ จังหวัดลำปาง ของ อมรรัตน์ เดือนสว่าง (2551) มาใช้ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรมของ โรเจอร์ (Roger's theory diffusion of innovation based model) เป็นการเผยแพร่และการนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในสังคม ซึ่งขั้นตอนในการเผยแพร่นวัตกรรมของโรเจอร์มี 5 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1) ระยะให้ความรู้ (knowledge state) 2) ระยะโน้มน้าว (persuasion stage) 3) ระยะตัดสินใจ (decision stage) 4) ระยะลงมือปฏิบัติ (implementation stage) 5) ระยะยืนยันทนผลหรือระยะการประเมินประสิทธิผล ซึ่งประเมินจากผู้ป่วยไม่มีความคิดฆ่าตัวตายซ้ำ ผู้ป่วยไม่มีอาการทางจิต ผู้ป่วยไม่มีอาการแสดงของภาวะแทรกซ้อน จากการพยายามฆ่าตัวตาย มีแนวทางแก้ไขปัญหาในทางบวก ขณะรักษาอยู่ในโรงพยาบาลและติดตาม 1 เดือนหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นประชากรที่คัดเลือกโดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) คือ 1) ผู้ให้บริการ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลแม่ระมาด จังหวัดตาก ที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายที่เข้ารับการรักษา ในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2553 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2554 จำนวน 11 คน เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลแม่ระมาด 2) ผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายที่เข้ารับการรักษาในแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลแม่ระมาด จังหวัดตาก ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ตาม ICD – 10 ขององค์การอนามัยโลกคือ การตั้งใจทำร้ายตนเอง (X60-X84) จำนวน 6 คน ในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2553 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 คือเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย คือ แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ของอมรรัตน์ เดือนสว่าง (2551) โดยผู้ศึกษาและทีมพัฒนาคุณภาพบริการร่วมกันพิจารณา ให้การยอมรับ และตัดสินใจนำมาใช้ ประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ส่วน คือ 1) แบบประเมินปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยและญาติ 2) ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล

ชุดที่ 2 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของพยาบาลที่ใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วย ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลที่ใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วย
- 2) ความคิดเห็นของพยาบาลผู้ใช้แผนจำหน่าย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย
- 2) ประสิทธิผลการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ก่อนจำหน่ายผู้ป่วย

กลับบ้าน

- 3) ประสิทธิผลการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย หลังจำหน่ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล 1 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า

ประสิทธิผลการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ก่อนจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน ผู้ป่วยจำนวน 6 ราย ไม่มีอาการทางจิต ไม่มีอาการแสดงของภาวะแทรกซ้อน มีแนวทางแก้ไขปัญหา ในทางบวก มีผู้ป่วยจำนวน 5 รายที่ไม่มีความคิดฆ่าตัวตาย แต่มีผู้ป่วยจำนวน 1 รายที่มีความคิดฆ่าตัวตายอยู่เนื่องจากเป็นผู้สูงอายุและมีความเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง แต่หลังจากการติดตาม 1 เดือน พบว่าผู้ป่วยทั้ง 6 ราย ไม่มีความคิดและการพยายามฆ่าตัวตายซ้ำ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาประสิทธิผลการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ที่พยายามฆ่าตัวตายโรงพยาบาลแม่ระมาด จังหวัดตาก ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ควรนำเสนอผลการศึกษาให้แก่คณะกรรมการบริหาร โรงพยาบาล เพื่อพิจารณาออกเป็นนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดูแลผู้ป่วยได้อย่างครอบคลุม และส่งผลให้อัตราการฆ่าตัวตายต่ำลง

2. ควรมีการอบรมให้บุคลากรทุกคนได้ลงมือปฏิบัติการใช้แผนจำหน่าย และส่งต่อการติดตามประเมินผล

3. ปัญหา อุปสรรคในการศึกษาครั้งนี้คือ การพูดคุยสื่อสารกับญาติ เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่พูดภาษาไทยไม่ได้ ทำให้ยากต่อการให้คำแนะนำ ดังนั้นจึงควรมีการอบรมให้บุคลากรที่สามารถพูดคุยสื่อสารด้วยภาษากระเหรี่ยงได้ เพื่อช่วยให้คำแนะนำ ความรู้ในการดูแลผู้ป่วย การให้คำปรึกษาครอบครัวได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ด้านปฏิบัติการพยาบาล

1.1 ควรมีการติดตามประเมินผลผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย เพื่อประเมินปัญหาทางอารมณ์ และพฤติกรรมที่อาจทำให้เกิดการฆ่าตัวตายซ้ำหลังการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วย และญาติผู้ดูแล หลังใช้แผนการจำหน่ายผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย พร้อมกับการประเมินผล และการติดตามผู้ป่วยหลังการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องในระยะ 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี เพื่อประเมินประสิทธิผลของการแผนจำหน่ายผู้ป่วยได้อย่างชัดเจน

2. ด้านวิชาการพยาบาล ควรมีการทบทวนองค์ความรู้ใหม่ๆ นำมาพัฒนาแผนการจำหน่ายผู้ป่วยให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์สูงสุด และควรมีการติดตามประเมินผลการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง